

Наукове обґрунтування
про доцільність проведення лісогосподарських заходів
на території парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва
місцевого значення «Зелена Брама»

Парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення «Зелена Брама» (далі - парк-пам'ятка) створено рішенням Київської обласної ради від 22 червня 2020 року №878-35-VII «Про оголошення нововиявлених територій та об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення на території Київської області» та рішення Київської обласної ради від 24 грудня 2020 року №017-01-VIII (із змінами) з метою збереження рідкісних рослин, амфібій та плазунів. Парк-пам'ятку було створено на площі 39 га в селі Софіївська Борщагівка Бучанського району Київської області на землях державної власності в межах кварталу 54 виділів I, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 Ірпінського (Приміського) лісництва Державного підприємства «Київське лісове господарство» (на сьогодні – в межах кварталу 54 виділів 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 Ірпінського (Приміського) лісництва Макарівського надлісництва філії ДП «Ліси України»).

Земельні ділянки, оголошені парком-пам'яткою закріплені за філією «Столичний лісовий офіс» Державного спеціалізованого господарського підприємства «Ліси України» (далі – ДП «Ліси України»).

Під час обстеження території парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва місцевого значення «Зелена Брама» у виділах 1,2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 кварталу 54 Ірпінського лісництва Макарівського надлісництва на площі 36,2 га в межах адміністративно-господарської та експозиційної зон було виявлено сухостійні та всихаючі особини сосни звичайної (*Pinus sylvestris* L.), дуба черешчатого (*Quercus robur* L.) та робінії псевдоакації (*Robinia pseudoacacia* L.). Обстежені насадження характеризуються незадовільним санітарним станом, причинами якого є діяльність стовбурових шкідників та хвороб. Зокрема, було встановлено, що загибель особин сосни звичайної відбулася внаслідок їх враження кореневою губкою (*Heterobasidion annosum* (Fr.) Bref.), златкою синьою сосною (*Phaenops cyanea* Fabricius, 1775), вусачем бронзовим сосновим (*Monochamus galloprovincialis* Olivier, 1795), малим (*Tomicus minor* Hartig, 1834) та великим (*Tomicus piniperda* Linnaeus, 1758) сосновими лубоїдами. Окремі ослаблені особини дуба черешчатого пошкоджені комплексом стовбурових шкідників, зокрема заболонником дубовим (*Scolytus intricatus* Ratzeburg, 1837), златкою бронзовою дубовою (*Chrysobothris affinis* Fabricius, 1794), златкою вузькотілою двоплямистою дубовою (*Agrilus biguttatus* Fabricius, 1776), що призводить до їх загибелі. Перестиглі екземпляри робінії псевдоакації вражаються златкою зеленою вузькотілою (*Agrilus viridis* Linnaeus, 1758), що призводить до їх загибелі, про що свідчить Акт лісопатологічного обстеження окремих насаджень філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України» на доцільність призначення в них заходів з поліпшення санітарного стану лісів на 2025 рік, що входять до складу парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва місцевого значення

«Зелена брама» на території Київської області (далі – Акт лісопатологічного обстеження).

Поруч із сухостійними екземплярами дуба черешчатого, сосни звичайної та робінії псевдоакації, що підлягають видаленню, видів рослин та тварин, занесених до Червоної книги України (2009) та офіційного переліку регіонально рідкісних рослин Київської області (2012) не виявлено.

Сухостійні дерева сосни звичайної, дуба черешчатого та робінії псевдоакації погіршують фітосанітарний стан зелених насаджень на території парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва місцевого значення «Зелена брама», знижують їх рекреаційно-оздоровчі функції, створюють загрозу життю та здоров'ю відвідувачів внаслідок можливого неконтрольованого падіння і знижують їх естетичну цінність, а тому на території парку-пам'ятки згідно з абзацом другим статті 38 Закону України «Про природно-заповідний фонд України» та пунктом 2 розділу III Положення про парк-пам'ятку садово-паркового мистецтва місцевого значення «Зелена брама» необхідно провести санітарні рубки відповідно до Акту лісопатологічного обстеження з подальшим вивезенням спиляних дерев та порубкових решток на площі 36,2 га у виділах 1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, II кварталу 54 Ірпінського лісництва Макарівського надлісництва філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України» (раніше філія «Київське лісове господарство») обсягом 1082,0 м³.

Старший науковий співробітник
відділу природної флори
Національного ботанічного саду
імені М.М. Гришка НАН України
кандидат біологічних наук

Олександр ШИНДЕР

Науковий співробітник
відділу природної флори
Національного ботанічного саду
імені М.М. Гришка НАН України
кандидат біологічних наук

Юлія НЕГРАШ

